

Keskkonnaministri määruse „Aadressiandmete süsteem“ eelnõu SELETUSKIRI

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse avaliku teabe seaduse § 43⁹ lõike 1 punkti 3 ja ruumiandmete seaduse § 58 lõike 1 ning Vabariigi Valitsuse ... määrusega nr ... „Volituse andmine aadressiandmete süsteemi kehtestamiseks“ alusel.

Ruumiandmete seaduse (edaspidi *RAS*) § 58 lõige 1 näeb Vabariigi Valitsusele ette volitused normi kehtestada määrusega aadressiandmete süsteem. Sama lõike 01.12.2020 jõustunud teine lause annab Vabariigi Valitsusele volituse anda kõnealuse määruse kehtestamise õigus asjaomasele ministrile. Vabariigi Valitsuse ...2020 määrusega nr ... „Volituse andmine aadressiandmete süsteemi kehtestamiseks“ volitatakse keskkonnaministrit kehtestama aadressiandmete süsteemi. Sama määrusega tunnistatakse kehtetuks Vabariigi Valitsuse 08.10.2015 määrus nr 103 „Aadressiandmete süsteem“ (edaspidi ka *määrus nr 103*).

Kehtestatava keskkonnaministri määruse sätted on valdavalt üle võetud Vabariigi Valitsuse määrusest nr 103 ning muudatusi käsitletakse võrreldes selle määrusega. Eelnõu peamine eesmärk on viia määrus (edaspidi ka *ADS-i määrus*) kooskõlla 01.12.2020. aastal jõustunud ruumiandmete seaduse ning korteriomandi- ja korteriühituseaduse (edaspidi ka *KrtS*) muudatustega. Eelnimetatud seaduste muudatustega reguleeriti kinnistusraamatu ja aadressiandmete infosüsteemi (edaspidi *ADS-i infosüsteemi*) koostoimet. Edaspidi on kinnistusraamatusse kantud korteriomandid paremini seostatud neile vastava hooneosa koha-aadressiga ADS-i infosüsteemis¹. Sellisel kujul seoste loomine on vajalik näiteks registripõhise rahva- ja eluruumide loenduse jaoks, aga ka teistes andmetöötluse valdkondades (sh maksunduses, sotsiaaltoetuste arvutustes, rahvastikuregistri toimingutes). Sellest tulenevalt täiendatakse ADS-i määruses Justiitsministeeriumi poolt ADS-i infosüsteemile edastavate andmete loetelu. Ülejäänud muudatused on redaktsioonilist laadi ja õigusselguse tagamiseks.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Maa-ameti aadressiandmete osakonna juhataja Mall Leht (tel 675 0852, mall.leht@maaamet.ee) ning õigusosakonna jurist Kaire Bamberg (tel 675 0823, kaire.bamberg@maaamet.ee) ja endine jurist Kaia Saar (kuni 31.01.2021). Eelnõu ja seletuskirja on keeleliselt toimetanud Keskkonnaministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Aili Sandre (tel 514 3666, aili.sandre@envir.ee) ja õigusekspertiisi on teinud sama osakonna nõunik Merike Laidvee (merike.laidvee@envir.ee).

Eelnõu ei ole seotud ühegi menetluses oleva eelnõuga.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

¹ Ruumiandmete seaduses mõeldakse *hooneosa* all hoone selgelt piiritletud kompaktselt osa, millele määratakse aadress. RAS-i § 43 lõike 2 punkti 7 alusel saab hooneosa olla kas korter või muu adresseeritav hooneosa (nt äripind, kontoriruum vmt). Ehitisregistris jaotuvad hooneosad eluruumideks ja mitteeluruumideks. Lähtudes ehitisregistri jaotusest kasutatakse ka ADS-i infosüsteemis seda jaotust. Kuna korteriomandi kinnistusraamatus võib koosneda adresseeritavast hooneosast ja lisaks sellele ka hoone mõttelistelt jaotuvatest üldosadest (koridorid, pööningud jne), siis kasutame korteriomandisse kuuluva tähistamiseks mõistet *hoone osa*. Samuti võib kinnistusraamatus korteriomandist adresseeritav hooneosa puududa (tegu võib olla nt parklakohaga või panipaigaga, millele aadressi ei määrata) ning ka selliste objektide kohta kasutame mõistet *hoone osa*.

Eelnõu koosneb kahekümne kahest paragrahvist.

Täiendatakse määruse aluseks olevat volitusenormi. Lisatakse viide Vabariigi Valitsuse ... 2021 määrusele nr „Volituse andmine aadressiandmete süsteemi kehtestamiseks“.

Eelnõu §-des 1–5; 7; 9–12; 14; 18–21 sisulisi muudatusi võrreldes kehtiva korraga ei ole. Paragrahvis 5 korrastatakse lõigete 2–4 numeratsiooni ja lõige 6 tõstetakse § 7 lõikeks 2 (sõnastust ei muudeta). Läbivalt on tehtud mõned keelelised muudatused.

Alljärgnevalt on selgitatud muudatusi võrreldes kehtiva korraga.

Eelnõus on võrreldes määruse nr 103 § 6 lõike 1 punktiga 1 lisatud Maa-ametile õigus esitada ADS-i infosüsteemile andmeid RAS-i § 55 lõike 5 või § 84 lõike 5 kohaselt koha-aadresside määramise kohta.

Määruse nr 103 § 6 lõike 1 punkti 6 (varasem punkt 5) kohaselt esitavad ADS-i infosüsteemi andmeid kohalikud omavalitsused. Kui aga Maa-amet hakkab ise RAS-i § 55 lõike 5 ja § 84 lõike 5 alusel koha-aadresse määrama, on Maa-amet edaspidi ise ka andmete esitajaks ning seetõttu on vaja sätet täiendada.

Sama lõike punkti 4 täiendatakse ja lisatakse rahvastikuregistri elukohale lisa-aadressid. Aadressiandmete süsteemis on vaja tagada elukohtade (hoonete ja korterite) unikaalsed aadressid. Lisa-aadress esitatakse rahvastikuregistrisse, kui inimene elab paralleelselt mitmel aadressil. Seega saab nende andmete olemasolul tagada ADS-is vastavate objektide aadresside unikaalsuse ja seeläbi elukohtade leitavuse nii nende asukohas kui andmete riskasutatavuse infosüsteemides.

Sama lõike punkti 5 (varasem punkt 6) lisatakse Justiitsministeeriumi poolt ADS-i infosüsteemile esitatavate andmete hulka kinnistusraamatusse kantud korteriomandi andmed ehk eriomandi esemeks olevale hoone osale vastava eluruumi või muu adresseeritava hooneosa aadressis kasutatavad aadressiandmed. Kinnistusraamatus olevad katastriüksuste andmed on ADS-i infosüsteemiga seostatud e-katastri kaudu, kuid korteriomandite andmete sidumine ADS-i infosüsteemiga on samuti vajalik. Nimelt sisalduvad korteriomandi esemetes valdavalt RAS-i mõistes hooneosad ehk adresseeritavad aadressiobjektid. Adresseeritavad hooneosad jaotuvad aadressiandmete süsteemis eluruumideks (s.o korterid) ja mitteiluruumideks. Mitteiluruumid on äriruumid või muud adresseeritavad hooneosad, mis ei ole korterid, kuid vajavad aadressi alusel eristamist.

Korteriomandi eseme ja aadressiobjekti vaheline seos on vajalik, kuivõrd sellest lähtuvalt toimub riigis erinevate registrite andmete töötlemine ja statistika tootmine. Korteriomandi eseme ja aadressiobjekti (nt korteri) seos luuakse eelkõige koha-aadressi alusel.

Sageli eeldatakse, et korteriomandi andmetes sisalduv hooneosa tähis ongi korterinumbr aadressiandmete mõttes, kuid see ei tarvitse alati nii olla. Näiteks kui korterinumbr muutub, siis kinnistusraamatus korteriomandi andmetes korteriomandi eseme tähist ei muudeta. Tähist ei muudeta, sest see tooks kaasa liiga palju asjatut bürokraatiat. Seetõttu on mõistetavuse ja sujuvama andmevahetuse huvides ning tehniliselt otstarbekas lisada seosandmetena korteriomandi juurde aadressiandmed.

Eelnõus on võrreldes määrusega nr 103 täpsustatud § 8 lõike 4 punkti 7 – sõna „üldnimetus“ asendatakse sõnaga „nimetus“, kuna ehtisregistri põhimääruse järgi on ehtisel nimetus, mitte üldnimetus.

Paragrahvi 8 lõike 8 alapunkte 2–6 on täpsustatud ja muudetud punktis 7 rahvastikuregistri poolt esitatava andmekomplekti sõnastust, lisades elukoha aadressiandmetele ka lisa-aadresside andmed. Kui kehtiv sõnastus sätestab üksnes elukoha aadresside andmete edastamise kohustuse, siis uus sõnastus näeb ette, et rahvastikuregister esitab ADS-ile ka lisa-aadresside andmed. Ka isikute lisa-aadressid on vaja seostada ADS-i infosüsteemi andmetega, et tagada registritevaheliseks koostoimeks vajalik andmekvaliteet. Näiteks on lisa-aadressid olulised, et tagada nendega seotud hoonete ja hooneosade ning seeläbi ka isikute leitavus.

Paragrahvi 8 lõike 9, 10 ja 11 on kõiki täiendatud punktidega 6 ja 7, millega on lisatud esitatavate andmete hulka vastava juriidilise isiku nimi ja lisaandmed. Neid andmeid on vaja, et luua seosed vastavate konkreetsete juriidiliste isikute ja aadresside vahel.

Samasse paragrahvi on lisatud lõige 12 ning sellega määratakse andmekomplekt, mida kinnistusraamat esitab ADS-i infosüsteemile. Andmekomplekt sarnaneb sellega, mida esitavad teised andmekogud, arvestades kinnistusraamatu andmekoosseisu spetsiifikat.

Lõike 12 punktis 1 nimetatud korteriomandi identifikaator on universaalne nimetus seoseks oleva koodi kohta. Hetkel on tehniliselt selleks koodiks korteriomandi registriosa number, kuid vajaduse korral on võimalik kasutada ka mõnda muud koodi, mis lepitakse andmevahetuse poolte ehk kinnistusraamatu ja ADS-i infosüsteemi vahel kokku.

Punktis 2 peetakse silmas infot selle kohta, kas korteriomand on kehtiv või kehtetu. See tähendab, et ADS-i infosüsteemi edastatakse info, kui korteriomand kas tekib (hakkab kehtima) või suletakse (muudetakse kehtetuks). Korteriomandi olekut kui sellist eraldi andmeväljana ADS-i infosüsteemis ei ole, st ADS-i infosüsteemis hoitakse infot kehtivate korteriomandite kohta. Kuni korteriomand on kehtiv, tuleb selle andmed tekkimisel ja muutumisel ADS-i infosüsteemile esitada, kui aga korteriomand lõpetatakse, siis esitatakse ADS-i infosüsteemile korteriomandi registriosa sulgemise (kehtetuks muutmise) info.

Punkti 3 kohaselt esitab kinnistusraamat ADS-i infosüsteemile korteriomandi aadressiteksti, mis moodustatakse korteriomandiga seotud katastriüksuse aadressist ja eriomandi eseme numbrist, kui korteriomandi esemele ei ole määratud seost ADS-i infosüsteemi koha-aadressiga. Eriomandi eseme number, mis on kinnistusraamatusse kantud, ei muutu koha-aadressi muutmise käigus. Kui korteriomand on seotud ADS-iga, on kinnistusraamatus konkreetse korteriomandi eriomandi koosseisu kuuluva aadressiobjekti ametlik aadress näha kinnistu registriosa detailandmete alamlehel „aadressiandmed“.

Näiteks Päring [e-kinnistusraamatusse](#):

The screenshot shows the e-registry interface. At the top, there are navigation links like 'Otsing', 'Seotud kinnistud', 'Teated', and 'Ajalugu'. A search bar contains 'Turu plats 3-27'. Below the search bar, there are filters for 'Kataster/Kinnistu nr', 'Kood/Oriemant nr', and 'Omaniku nimi või koodi järgi kinnistu otsimiseks tuleb e-kinnisturaamatuse sisse logida'. The search results table shows a property with 'Kinnistu nr' 4279331, 'Korteriühine' type, 'Katastritunnus' 66301.008.0018, 'Katastriüksuse aadress' 'Turu plats 3, Rakvere linn, Lääne-Viru maakond', 'Pindala' 1118,0 m2, and 'Eriomand' M3. A detailed view of the property is shown below, including a map, 'Vali teenus' (Vali Pank) options, and 'Eriomandi eseme number' M3. A note states: 'Eriomandi esemeks on ainukasutuses olev eluruum või mitteeluruum (KRS § 4). Eriomandi koosseisu kuuluva aadressiobjekti ametlik aadress (sh korteri number Aadressiandmete süsteemis) on näha kinnistu registris detailandmete alamlehel Aadressiandmed.'

Punkti 4 kohaselt esitatakse ADS-i infosüsteemi koha-aadressi ja aadressiobjekti identifikaatorid, kui korteriomandi esemele on määratud seos ADS-i infosüsteemi koha-aadressiga. See tähendab, et kui seostuv hooneosa on tuvastatud siis edastatakse vastav identifikaator.

Punkti 5 kohaselt esitatakse ADS-i infosüsteemile tunnus „seost pole vaja“, lühendatult SPV-tunnus. Näiteks juhul, kui tegu on sellise korteriomandiga, mille esemeks oleva hoone osaga seotud hooneosa on parkimiskoht või panipaik, ei määrata sellisele hooneosale koha-aadressi ja seega ei ole seda vaja ka ADS-i infosüsteemiga seostada. Selliste korteriomandite kohta edastatakse ADS-i infosüsteemile korteriomandi identifikaatoriga koos SPV-tunnus ning punktides 3 ja 4 käsitletud andmeväljad võivad olla tühjad.

Arvestada tuleb sellega, et SPV-tunnuse lisamise või eemaldamise vajadus võib ajas muutuda. Näiteks kui parkimiskoht ehitatakse ümber kingsepa teeninduspunktiks, on tõenäoliselt seda hooneosa aadressi alusel edaspidi vaja eristada ehk SPV-tunnus eemaldatakse ja see tähendab, et hooneosale tekib aadressi määramise vajadus. See vajadus edastatakse ADS-i infosüsteemi kaudu kohalikule omavalitsusele, kes määrab hooneosale aadressi.

Punkti 6 kohaselt esitatakse korteriomandi kirjeldus, kus on toodud eriomandi ese (eluruum või mitteeluruum), tähistus plaanil ja mõttelise osa suurus. Neid andmeid on vaja, et tuvastada võimalikke ebakõlasid andmete vahel ja vajadusel neid korrastada.

Punkt 7 kohaselt esitatakse lisamärkus. See andmeväli täidetakse vajadusel täiendava märkusega.

Paragrahvi 13 lõikesse 4 on võrreldes määrusega nr 103 lisatud punkt 5, mille kohaselt ei kasutata koha-aadressides nimetuumana järgmisi maakonna, omavalitsuse, asustusüksuse, liikluspinna ega väikekoha liigisõnu: „tänav“, „tee“, „puiestee“, „maantee“, „ringtee“, „allee“, „põik“, „väikekoht“, „küla“, „vald“, „linn“, „alev“ ja „alevik“. Selliste nimede esinemine tekitab segadust aadressiotsingutes ja ka nende kohtade leidmisel. Võimalik lahendus on asendada olemasolev nimi sisult lähedase sobiliku liitsõnaga, näiteks maaüksus nimega „Tänav“ nimetada ümber „Tänavametsa“ või „Tänavaaasa“ vmt. Kokku on selliseid

maaüksusi 608, neist hoonestatud 202, neist unikaalaadressi nõudega (elukondlike) hoonetega on 187 üksust ja unikaalaadressi nõudega hooneid on kokku 194. Kõnealused sõnad esinevad nii nimetavas kui ka omastavas käändes (nt Tänav ja Tänav). Selliste nimede muutmine võib puudutada nende hoonete elanikke või ettevõtteid, kes neis hoonetes tegutsevad. Seejuures ei tarvitse mitte kõigis unikaalaadressi nõudega hoonetes hetkel keegi elada ega püsivalt tegutseda. Seega arvuliselt on tegu suhteliselt väikese hulga puudutatud isikutega.

Paragrahvi 13 lõike 5 kolmandas lauses on asendatud sõna numberlisand sõnaga aadressinumber. See on vajalik, et ühtlustada määruses läbivalt erilisandi mõiste ja aadressinumbri mõiste kasutust.

Paragrahvis 13 on muudetud lõiget 6, mis reguleerib nüüd ainult aadressinumbri ja hooneosa numbris kasutatavate arvude kirjutamist: aadressinumbri ja hooneosa numbris kasutatakse araabia numbritega kirjutatud nullist erinevaid positiivseid täisarve. Täiendused on vajalikud, sest on praktikas tulnud ette juhtumeid, kus aadressinumbri või hooneosa numbrina üritatakse kasutada näiteks nulliga algavaid arvukombinatsioone (01; 02; 03 jne) või komaga arve (1,2; 1,3 jmt). Õigusselguse huvides on oluline määratleda täpsemalt aadressinumbri ja hooneosa numbriga koosseis. Seega aadressinumbri ja hooneosa numbris võib nii põhinumbriga kui ka täiendava numbriga kasutada ainult araabia numbritega kirjutatud nullist erinevaid positiivseid täisarve. Aadressinumber ja hooneosa number võib lisaks numbritele sisaldada veel ka kaldkriipsu ja/või tähtlisandit, mille kasutus on eraldi reguleeritud.

Paragrahvis 13 on muudetud lõiget 7. Täiendused reguleerivad ja ühtlustavad tähtlisandite kasutust ja järjekorda. Erilisandis ja eristavas lisandis kasutatakse tähtlisandina eesti-ladina tähestiku tähti. Tähtlisanditena ei kasutata tähti i, l, o, š, ž, w, õ, ä, ö, ü. Soovitav on vältida tähti t, p, h ja q. Aadressinumbri ja hooneosa numbriga tähtlisandi kasutamisel tuleb määrata tähtlisandid tähestiku järjekorras, alustades tähestiku algusest. Ühtlustatud on mõiste aadressinumber ja hooneosa number kasutust. Aadressinumber ja hooneosa number koosneb nii numbritest kui ka tähtlisanditest. Aadressinumber ja hooneosa number algab alati numbriga. Võimalikud aadressinumbri koosseisu kombinatsioonid, on reguleeritud §16 lõikes 7 ja §17 lõikes 5. Hooneosa numbriga kombinatsioonid on reguleeritud §18 lõigetes 2 ja 4.

Paragrahvi 14 lõikes 6 on ühtlustatud paralleelaadressi mõiste kasutust. Kui objektil on mitu aadressi, siis on need paralleelaadressid (mitmuses) ja iga aadress eraldi võttes on sel juhul paralleelaadress (ainsuses). Sama täpsustus on tehtud ka § 17 lõikes 3, 4 ja 5 (punktis 1).

Paragrahvi 15 lõike 1 sõnastust on muudetud ning lisatud normi kohaldamise tingimus, et maaüksusel asub vähemalt üks järgmistest: teeregistri tee või liikluspind. Kui kehtiva sätte kohaselt pidi liikluspinna maaüksuse nimi sisaldama liikluspinna kohanime täiskujul või teeregistri oleva tee nimetust, peavad eelnõu kohaselt ka teeregistri teede maaüksuste nimed vastama samale nõudele.

Kui maaüksusel asub peamise objektina lisaks tervikteele ka teeregistri või kohanimeregistri olev sild, viadukt, estakaad, tunnel või liiklussõlm (edaspidi *nimega teeobjektid*), võib terviktee nime asemel kasutada vastava nimega teeobjekti nime. Kui teeregistri tervikteel nime ei ole ega ole ka liikluspinda või muid nimega teeobjekte, ei kohaldu sätte sellise tee maaüksuse nime määramisel.

Sama paragrahvi lõiget 2 on täiendatud võimalusega, et kui teeregistri teede ristmikul asub nimega teeobjekt, võib teeregistri terviktee nime asemel kasutada ka selle teeobjekti nime.

Lisaks on sõnastust täpsustatud teeregistri põhimääruse järgi selliselt, et „tee nimetus“ on asendatud vastavas käändes mõistega „terviktee nimi“.

Paragrahvi 15 lõikes 6 on ühtlustatud aadressinumbri mõiste kasutust.

Sama paragrahvi on lisatud lõige 7, milles täpsustatakse ruumiantmete seaduse § 48 lõikes 6 sätestatud paaris- ja paaritute numbrite kasutamist liikluspindade järgi adresseerimisel. Õigusselguse huvides on vaja täpsemalt sätestada, et aadressinumbri peab määrama järjest mõlemal pool liikluspinda ühes suunas kasvavalt. Platside ja väljakute ääres aadressinumbrite puhul paaris-paaritu reeglit ei rakendata. Varasema regulatsiooni kohaselt võis tekkida arusaamatusi.

Paragrahvi 16 lõige 1 punktis 1 ja 2 on täpsustatud tähtede ja numbrite kasutust. Õigusselguse huvides on ühtlustatud maaüksuse nime eristavas lisandis kasutatavaid sümboleid.

Paragrahvi 16 on lisatud uus lõige – 2, millega reguleeritakse juurdelõigete adresseerimist. Juurdelõiked on maaüksused, mis ei moodusta iseseisvalt kasutatavat kinnisasja. Hoonestamata ja hoonestamisele mittek kuuluva maaüksuse, mis ei moodusta iseseisvalt kasutatavat kinnisasja, nimes võib eristava lisandina kasutada enne liigisõna „juurdelõige“ § 16 lõike 7 punktides 1–7 sätestatud erilisandit (näiteks Vasara tänav 1a juurdelõige; Kiige tänav 7/5a juurdelõige).

Eeltoodu tõttu on muudetud järgnevate lõigete numeratsiooni (lõige 2 on uus lõige 3 jne).

Eelnõu § 16 lõike 4 (määruses nr 103 lõige 3) sõnastust täpsustatakse keelereeglite järgi. Sättes sulgudes toodud näiteid on korrigeeritud. Nimelt kui raudtee maaüksuse nimes ei kasutata liigisõna (*raudtee*), on kohtade nimed algkujul: Tallinn-Lelle-Pärnu 50 km. St „Tallinn“ on nimetavas käändes. Kui aga lisandub liigisõna, siis peab kohanime käänama: Tallinna-Tapa raudtee 112-115,8 km. Selles näites siis „Tallinna“. Enamik Eesti kohanimesid on omastava käände vormis ja see nüanss ilmnebki peamiselt Tallinna näitel. Eelnõu kohaselt kirjutatakse edaspidi piketinumbrite vahele mõttekriipsu asemel sidekriips.

See muudatus on tingitud andmekogude tehnilise haldamise eripärast. Sageli ei suuda veebibrauserid vahet teha mõttekriipsul ja sidekriipsul, samuti ei tee neil vahet andmete esitajad ega sisestajad. Kuna nende kriipsude eristamine on ka tavalises kirjapildis üsna keerukas, on kujunenud olukord, kus koha-aadressides on jätkuvalt süsteemitult kasutusel nii ühed kui ka teised. Kriipsude nõuetekohane korrastamine ei ole seni õnnestunud. Kuna nende korrastamisega on seotud ebaproportsionaalselt palju käsitööd ning ka tehniliselt on osades kasutuskohtades (nt veebibrauserite vormidel) nende eristamine võimatu, on otstarbekam koha-aadressides mõttekriipsudest loobuda ja minna lausaliselt üle ainult sidekriipsude kasutamisele. See regulatsioon ei muuda õigekirja üldreegleid ning õigusaktides kirjutatakse kõik koha-aadressid jätkuvalt keelereegleid järgides, kuid ADS-i infosüsteemis teisendatakse need tehnilisi võimalusi arvestades vastavalt eeltoodule.

Lisatud on eelnõu § 16 lõige 5. Uus regulatsioon täpsustab sidekriipsu ja tühikute kasutamist maaüksuse nimedes. Nagu ka piketi numbrite eraldamisel on kohanimed eraldamisel mõttekriipsu kasutamine osutunud praktikas keeruliseks, sest veebibrauserid ei toeta selle eristamist ning kuvavad sageli sidekriipsu ja mõttekriipsu visuaalselt ühesugusena. Seega on kasutajatel väga keeruline vahet teha kumma kriipsuga on tegemist. Segaduste vältimiseks ja koha-aadresside optimaalse haldamise tagamiseks kasutatakse ADS-i infosüsteemis koha-aadressides edaspidi üksnes sidekriipse. Kohanimede kirjutamisel dokumentides saab jätkuvalt kasutada ka mõttekriipsu, kuid ADS-i infosüsteemis teisendatakse need andmete käideldavuse

huvides sidekiipsudeks. Kui maaüksuse nimes sisaldub kohanimi, milles on sidekriips, lisatakse sellisel juhul selguse huvides kohanimesid eraldava sidekriipsu ette ja taha tühikud.

Näiteks:

- 5 Pärnu-Rakvere-Sõmeru tee (nimes on mitu kohanime, sidekriipsud on kohanimede vahel ilma tühikuteta)
- 11230 Harju-Risti - Riguldi - Võntküla tee (nimes on kohanimede vahel sidekriipsud koos tühikutega, sest Harju-Risti kohanimi koosneb mitmest osast)
- Soo-otsa tee (mitmeosalises kohanimes on sidekriips ilma tühikuteta)

Eelnõu § 16 lõike 7 (määruses nr 103 lõige 5) punktidesse 1–6 on lisatud täpsustus, et punktid reguleerivad aadressikoha järgi adresseerimise juhtumeid. Ühtlustatud on aadressinumbrimõiste kasutamist. Aadressinumber võib koosneda olenevalt olukorrast ainult numbrist või põhinumbrist, täiendavast numbrist ja/või tähtlisandist. Aadressinumbri võib kasutada põhinumbrist ja täiendava numbri eraldajana kaldkriipsu, samuti kasutatakse kaldkriipsu kohanime ja aadressinumbri vahel.

Sama lõike punktidesse 5 ja 6 on lisaks eeltoodule lisatud, et nendes sätetes käsitletud adresseerimise viisi võib kasutada ka juhul, kui maaüksusel asub mitu liithoone sektsiooni või lisaks liithoone sektsioonile eraldiseisev unikaalaadressi nõudega hoone.

Punkti 7 sõnastus on muudetud ja sõna „hajaasustuses“ asendatud väljendiga „väljaspool unikaalaadressi nõudega ala“ ning väljend „mida ei adresseerita liikluspinnaga väikekoha järgi“ asendatakse väljendiga „mida ei adresseerita aadressikoha järgi“.

Esimene muudatus tuleneb RAS-ist, milles on tehtud sama asendus. Aadresside määramisel ei lähtuta mitte ainult asustustihedusest, vaid ka planeeritavast tihedusest ning muudest asjaoludest. Kasutatud on uut mõistet – unikaalaadressi nõudega ala – ja sellest tulenevalt arvestatakse kõikide adresseerimise nõuete kehtestamisel edaspidi pigem sellega, kas objekt asub unikaalaadressi nõudega alal või väljaspool seda. Maa-amet määrab unikaalaadressi nõudega alad tegeliku situatsiooni alusel, hõlmates ka piirkonnad, mis kohaliku omavalitsuse planeeringute või planeerimisseaduse mõistes ei kuulu tiheasustuse või kompaktse asustusega alade hulka, kuid tegelikkuses on seal niivõrd suur asustustihedus, et unikaalaadressi määramine on tingimata vajalik. Maa-amet lähtub kogu riigis ühesugustest reeglitest ja kohalike omavalitsuste ettepanekute põhjal vaadatakse üle kõik juhtumid, kus soovitakse teha erandeid. Erandi tegemisel arvestatakse ka kultuurilise eripäraga. Näiteks osades rannakülades on küll tihe asustus, kuid tegemist on ridamisi asetsevate elamutega, talude nimed on siltidega tähistatud ja aadressiobjektide leitavus on hästi tagatud. Sellistes külades ei ole alati mõistlik ega otstarbekas määrata unikaalaadressi nõudega ala ega nõuda liikluspinnaga järgi adresseerimist. Kui tegu on aga uuema ja ebakorrapärasema asustusega, kus leitavuse tagamine ainult nimesid kasutades on küsitav ja nimesid ei ole tähistatud ka looduses, eelistab Maa-amet piirkonna määrata unikaalaadressi nõudega alaks. Samas ei ole keelatud jätta ka unikaalaadressi nõudega alal kehtima talude nimed ja määrata paralleelaadress tänava või väikekoha järgi.

Kokkuvõtlikult on unikaalaadressi nõudega alade määramise põhimõtted järgmised:

- unikaalaadressiga alade hulka võib arvata alad, mis kohaliku omavalitsuse planeeringute või planeerimisseaduse mõistes ei kuulu tiheasustusega või kompaktse asustusega alade hulka, kuid tegelikkuses on piirkonnas piisavalt suur asustustihedus, et unikaalaadressi määramine on tingimata vajalik;

- unikaalaadressi nõudega alade hulgast võib välja jätta alad, mis kohaliku omavalitsuse planeeringute või planeerimisseaduse mõistes kuuluvad tiheasustusega või kompaktse asustusega alade hulka, kuid tegelikkuses on piirkonnas hõre asustustihedus ning unikaalaadressi määrata ei ole vaja;
- unikaalaadressiga alade määramisel võib teha erandeid, arvestades kultuurilise eripäraga, kui aadressiobjektide leitavus on hästi tagatud.

Samuti on punkti 7 tekst ühtlustatud (väljend „mida ei adresseerita liikluspinna ega väikekoha järgi“ on asendatud väljendiga „mida ei adresseerita aadressikoha järgi“) punktide 1–6 tekstiga.

Eelnõu § 16 endine lõige 7 on eelnõust välja jäetud, sest tähtlisandite kasutuse regulatsioon on koondatud § 13 lõikesse 7.

Määruses nr 103 ei ole sama liikluspinna järgi paralleelaadresside määramine ette nähtud, nüüd on § 17 lõikesse 3 lisatud täpsustav reegel, et sama liikluspinna järgi hoonele paralleelaadresside määramine on lubatud, kui ehitustehniliselt osadeks mittejaotuv hoone koosneb välisilmelt mitmest eraldi tajutavast hoonest.

Näiteks: Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa, P. Süda tn 4 // Pärnu mnt 29 // 31 // 33. Hoones on nii bürood kui ka korterid. Ehitustehniliselt on tegemist ühtse tervikuga, kuigi tinglikult on fassaad jagatud eriilmelisteks osadeks. Selle hoone puhul ei tarvitse ehitise jaotamine eraldi käsitletavateks hooneteks (korpusteks) õnnestuda. Sellisel juhul on võimalik hoonele määrata paralleelaadressid sama liikluspinna (sel juhul Pärnu mnt) järgi. Hooneosad (bürood ja korterid) saavad siiski ainult ühe aadressi sissepääsu asukoha järgi.

Teise muudatusena on sättest välja jäetud lause: „Hoonel ei või olla eri paralleelaadressideks mitut nime.“

Lõikes 4 täpsustakse nimetatud muudatust sisuliselt. Selle sätte senist sisu katab eelnõu § 17 lõige 5 koos alapunktidega. Sätte uus sisu reguleerib uue võimalusena hoonele mitme nime määramist paralleelaadressidena. Kui seni ei olnud hoone paralleelaadressidena mitut nime ette nähtud (kehtiva määruse § 17 lõike 3 teise lause kohaselt), siis eelnõu kohaselt see võimalus antakse, kui hoone all on mitu nimega maaüksust ja sellesse hoonesse on nendelt eraldi sissepääsud ning hoonet ei saa ehitustehniliselt maaüksuse piiri järgi osadeks jagada.

Näiteks: Hoone aadressiga Rapla maakond, Kohila vald, Urge küla, Nigula // Uue-Nigula ei ole võimalik ehitustehniliselt katastriüksuse piiri järgi jagada eraldi käsitletavateks hooneteks. Seega määratakse hoonele paralleelaadressidena kaks nime. Hoonealused maaüksused on aadressidega Rapla maakond, Kohila vald, Urge küla, Nigula ja Rapla maakond, Kohila vald, Urge küla, Uue-Nigula.

Paragrahvi 17 lõiget 5 on võrreldes määruse nr 103 sama sättega muudetud. Nimetatud norm käsitleb juhtumeid, kus maaüksusel asub mitu unikaalaadressi nõudvat hoonet. Uus sõnastus sisaldab määruse nr 103 § 17 lõigete 4 ja 5 mõtet ning ühtlasi katab enamikku eelkirjeldatud hoonete adresseerimise võimalustest. Sisuliselt reeglistik ei muutu. Täpsustatud on nõudeid, millistel juhtudel peab hoonete aadresse kajastama ka maaüksuse aadressides.

Lõike 5 punkti 1 kohaselt adresseeritakse ühel üksusel asuvaid unikaalaadressi nõudega hooned kuuel viisil § 16 lõike 7 punktide 1–6 järgi. Nendel juhtudel peab hoone aadressinumbrit kajastama ka maaüksuse aadressis (paralleelaadressidena).

Näited:

- Aadressikoha järgi adresseerimisel number aadressinumbrina (§ 16 lõike 7 punkti 1 kohaselt).

Hoonete aadressid on Lai tn 26 ja Lai tn 28 ja nende aluse maaüksuse aadress on Lai tn 26 // 28.

- Aadressikoha järgi adresseerimisel number ja sellele vahetult järgnev väiketäht tähtlisandina – kasutatakse, kui vabu järjestikuseid numbreid ei ole selles piirkonnas otstarbekas määrata (§ 16 lõike 7 punkti 2 kohaselt).

Näiteks on hoonete aadressid Uus tn 16 ja Uus tn 16a ja nende aluse maaüksuse aadress on Uus tn 16 // 16a.

- Aadressikoha järgi adreseedimisel number ning sellele vahetult järgnevad kaldkriips, number ja väiketäht – kasutatakse, kui maaüksusel asub liithoone sektsioon ja välja on antud nii põhinumbrite kui ka täiendavate numbrite järjestikused vahemikud ning teiste aadressiobjektide ümbernumereerimine ei ole otstarbekas või maaüksusel asub

mitu liithoone sektsiooni või lisaks liithoone sektsioonile eraldiseisev unikaalaadressi nõudega hoone (§ 16 lõike 7 punkti 5 kohaselt). Näiteks: katastriüksusel on ridaelamuboks aadressiga Ridaelamu tee 7/6 ja sellele lisaks eraldiseisev elamu Ridaelamu tee 7/6a. Sel juhul tuleb katastriüksuse aadressis välja tuua mõlemad aadressid: Ridaelamu tee 7/6 // 7/6a.

Näitena toodud juhul on võimalus kasutada ka teisi § 16 lõike 7 punktides 1–6 ette nähtud adreseedimise variante. Eraldiseisva hoone puhul võib kasutada näiteks järgmist vaba põhinumbrist (§ 16 lõike 7 punkt 1): Ridaelamu tee 9 (katastriüksuse aadress on sel juhul Ridaelamu tee 7/6 // 9). Samuti võib kasutada eraldiseisval hoonel järgmist vaba täiendavat numbrit kaldkriipsu järel (§ 16 lõike 7 punkt 3): Ridaelamu tee 7/7 (katastriüksuse aadress on sel juhul Ridaelamu tee 7/6 // 7/7).

- Aadressikoha järgi adreseedimisel number ning sellele vahetult järgnevad väiketäht, kaldkriips, number ja väiketäht – kasutatakse, kui maaüksusel asub liithoone sektsioon ja välja on antud nii põhinumbrite kui ka täiendavate numbrite järjestikused vahemikud ning teiste aadressiobjektide ümbernumereerimine ei ole

otstarbekas või maaüksusel asub mitu liithoone sektsiooni või lisaks liithoone sektsioonile eraldiseisev unikaalaadressi nõudega hoone (§ 16 lõike 7 punkti 6 kohaselt).

Näiteks on liithooneboksi aadress Tiiva tn 9a/1 ja kui sellega samale üksusele soovitakse ehitada unikaalaadressi nõudega hoone, siis selle eraldi oleva hoone aadress võib olla Tiiva tn 9a/1a ning maaüksuse aadress on Tiiva tn 9a/1 // 9a/1a.

Punkti 2 alusel määratakse hoonetele eristuvad aadressid § 16 lõike 7 punktide 1–2 kohaselt, lisades maaüksuse aadressinumbrile kaldkriipsu ja sellele vahetult järgneva täiendava numbriga.

Sel juhul hoonete täiendavaid numbreid maaüksuse aadressis ei kajastata (näiteks maaüksusel lähiaadressiga Kuuse tn 8 asub kaks hoonet: Kuuse tn 8/1 ja Kuuse tn 8/2).

Punkti 3 kohaselt järgneb maaüksuse nimele vahetult kaldkriips ja aadressinumber. Sel juhul ei kajastata hoonete aadressinumbreid maaüksuse aadressis paralleelaadressidena (näiteks maaüksusel nimega Raja asub kaks hoonet aadressidega Raja/1 ja Raja/2).

Punktides 2 ja 3 on ühtlustatud hoone aadressinumbri mõiste kasutamist. Kaldkriipsule järgneva täiendava numbriga kasutamisel ei ole täpsustatud, millisest numbrist peab kaldkriipsu järel alustama. See sõltub olukorrast ja omavalitsuses levinud praktikast. Oluline on tagada hoonete leitavus ja aadresside sobivus Eesti kultuuriruumi.

Sageli loetakse ühte samal maaüksusel asuvatest unikaalaadressi nõudega hoonetest nn põhihooneks. Näiteks on tootmishoonete kompleksis põhihooneks kontorihoone, mille kaudu toimub ka pääs territooriumile ning samal üksusel on veel kolm unikaalaadressi nõudvat hoonet. Põhihoonele võib jätta põhinumbriga ning lisada kaldkriipsuga numbriga üksnes teistele üksusel olevatele unikaalaadressi nõudega hoonetele. Teiste hoonete nummerdamist võib alustada /1-st. Samas võib /1 viidata ka esimesele ehk kõige tähtsamale (põhi-)hoonele. Seega on eelkirjeldatud juhul eelistatud teistele unikaalaadressi nõudega hoonetele määrata lisanumber alates /2-st.

Kokkuvõtlikult: kui maaüksusel on mitu unikaalaadressi nõudega hoonet, võib neid nummerdada järgmiselt:

- põhihoonel on põhinumber ja teistel lisanumbrid alates /1-st.
- põhihoonel on põhinumber ja teistel /2 ja /3 jne.
- kõigil unikaalaadressi nõudega hoonetel on kaldkriipsuga numbrid, st /1, /2 ja /3 jne (nt kui kõik on ühel ajal ehitatud ja sarnase ilmega ning ei saa eristada põhihoonet).

Kui maaüksusele ei jää ükski unikaalaadressi nõudega hoone põhinumbriga, tuleb unikaalaadressi nõudega hoonete puhul alustada kaldkriipsuga numeratsiooniga /1-st. Samal maaüksusel olevatele unikaalaadressi nõudeta hoonetele (kõrvalhoonetele) määratakse enamasti põhinumber.

Lõige 6 reguleerib liithoone sektsiooni ja selle maaüksuse adresseerimist. Lisatud on määratlus, et kui maaüksusel asub ainult üks liithoone sektsioon või muu hooneosa ning kui hoonet on ehitustehniliselt võimalik maaüksuse piiri järgi osadeks jagada, siis **käsitletakse sellist liithoone sektsiooni adresseerimisel eraldi hoonena**. Sellele määratlusele on ka senine liithoonete adresseerimine tuginenud, kuid seda ei olnud varem määruses fikseeritud.

Sellesse sättesse on **teise muudatusena** lisatud ka nõue, et sellise liithoone osa ja selle aluse maaüksuse lähiaadressi peab määrama § 16 lõike 7 punktide 1–7 järgi kõikide **liithoone sektsioonide lõikes ühetaoliselt**. Selline nõue tagab adresseerimise ühetaolisuse kogu tervikhoone lõikes.

Kolmanda muudatusena on sõnastus viidud kooskõlla ruumiandmete seadusega (hajaasustuse asemel on kasutatud „väljaspool unikaalaadressi nõudega ala“).

Neljanda muudatusena on lisatud võimalus, et väljaspool unikaalaadressi nõudega ala võib adresseerida kõigi § 16 lõike 7 punktide 1–7 kohaselt (määruses nr 103 on lubatud punkti 7 kohane adresseerimine), sest võimalikud on ka juhud, kus väljaspool neid alasid on määratud aadressikoha nimi. Samuti on sellega kaasnevalt reguleeritud juhud, kus liithoone sektsiooniga samal maaüksusel asub veel unikaalaadressi nõudega hooneid. Näiteks maaüksusel lähiaadressiga Kuuse tn 8/1 // Kuuse tn 8/1a asub liithoone sektsioon Kuuse tn 8/1 ja eraldiseisev hoone Kuuse tn 8/1a.

Paragrahvi 18 lõikes 1 on ühtlustatud hooneosa numbriga ja aadressinumbriga mõiste kasutamist.

Paragrahvi 18 lõikes 4 on täiendatud täpsem regulatsioon, millisel juhul võib hooneosa numbrit täiendada kaldkriipsu ja sellele järgneva täiendava numbriga ning omakorda veel sellele kaldkriipsu järgsele numbrile tähtlisandi lisamist ning millisel juhul on õigustatud korteri põhinumbri tähtlisandi lisamine. Täiendava numbriga ja tähtlisandi kasutamine on põhjendatud hooneosade jagamise korral, üldjuhul määratakse hooneosadele ainult number. Regulatsiooni kohaselt: hooneosade jagamisel, kui kõik põhinumbrite ja täiendavate numbrite järjestikused vahemikud on välja antud, võib lisada hooneosa numbrile vahetult järgneva tähtlisandi, alustades tähestiku algusest (näiteks korter 12/1a ja 12/1b). Hooneosade jagamisel, kui kõik põhinumbrite ja tähtlisandite järjestikused vahemikud on välja antud, võib lisada hooneosa numbrile vahetult järgneva kaldkriipsu ja täiendava numbriga (näiteks korter 12a/1 ja 12a/2). Regulatsioon on vajalik, sest need on erinevad olukorrad. Peab eristama, et täiendavale numbrile ei saa enam täiendavat numbrit lisada ja tähtlisandile ei saa enam tähtlisandit lisada. Ehk kui täiendavad numbrid on antud vahemikus kõik välja antud, siis saab panna juurde tähtlisandi. Ja kui on tähtlisandid antud vahemikus on kasutusel, siis ei saa enam tähtlisandit juurde panna, vaid saab tähtlisandile täiendava numbriga lisada.

Paragrahvi 18 lõike 8 punktis 2 on viide määruse (nr 103) § 16 lõikele 5 asendatud viitega eelnõu sama paragrahvi lõikele 7.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on vastavuses Euroopa Liidu õigusega – Euroopas on ruumiandmete koostalitlusvõime aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/2/EÜ, millega rajati Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (*Infrastructure for Spatial Information in the European Community* - [INSPIRE](#)).

4. Määruse mõju

Muudatused tulenevad 1.12.2020 jõustunud RAS-i muudatustest, seega on kõiki olulisi mõjusid hinnatud selle muutmise käigus. ADS-i määrus täpsustab RAS-i aadressiandmete süsteemi haldamise peatükki, sätestades konkreetsed tehnilised nõuded RAS-i § 58 lõike 3 mõistes.

Eelnõuga kavandatud muudatused võrreldes määrusega nr 103 reguleerivad peamiselt Maaameti kui andmeandja ülesandeid ning ADS-i infosüsteemi ja kinnistusraamatu vahelise andmevahetuse üksikasju.

Vähesel määral on tehtud ka tehnilisi täpsustusi aadressi määramise nõuetes (§-d 13, 15, 16 ja 17), mis puudutavad ka kodanikke ja kohalikke omavalitsusi. Enamik muudatusi on pigem täpsustavat laadi ja praktikas ette tulnud keerukamate juhtumite lahendamiseks. Uus sõnastus tagab, et kõigile osalistele oleks üheselt arusaadav, kuidas kõnealuseid juhtumeid lahendada.

Kavandatud muudatustega kaasneb vajadus täiendada ADS-i infosüsteemi ning kinnistusraamatu funktsionaalust ja andmetöötluse reegleid. Selle tulemuseks on parem andmete seostus ja kvaliteet. Teised andmekogud saavad lisanduvaid seoseid kasutusse võtta.

Võrreldes määrusega nr 103 on täiendatud andmete loetelu, mida Justiitsministeerium ADS-i infosüsteemile esitab. Uus nõue kehtib kinnistusraamatusse kantud korteriomandi eriomandi esemeks olevale hoone osale vastava korteri või muu adresseeritava hooneosa aadressis

kasutatavate aadressiandmete kohta. Selle nõudega täiendavaid kulutusi ei lisandu, sest praeguseks on tehniline arendustöö selle nõude täitmiseks juba käimas ning seda rahastatakse kinnistusraamatu haldamise eelarvest.

Eelnõu koosneb tehnilist laadi muudatustest, mis on vajalikud eri eluvaldkondade, nagu maksundus, sotsiaaltoetuste maksmine ja statistika, paremaks toimimiseks. Samuti võimaldavad seostatud andmed erasektoril kasutada andmekogudesse kogutud andmeid innovaatiliste teenuste pakkumisel. Muudatuste vähese ulatuse tõttu ei ole nende mõju oluline, muudatused ei ole põhimõttelised. Samuti ei kaasne ADS-i määrusega negatiivsete kõrvalmõjude riski ega suurene riigi kohustuste hulk.

Aadressiandmeid töötlevate andmekogude andmevahetuse nõue ADS-i infosüsteemiga kehtestati juba 2011. aastal, kui RAS esmakordselt vastu võeti (vt RAS-i § 59 lõige 2). 01.12.2020 jõustunud ruumandmete seaduse ja korteriomandi- ja korteriühistuseaduse muutmise seadusega kehtestati täiendavad nõuded andmetele, mida eriomandi eseme kohta kinnistusraamatu registriosa esimesse jakku kantakse (eriomandi eseme number või muu tähis, eriomandi eseme otstarve (eluruum või mitteeluruum), kaasomandi mõttelise osa suurus ja teiste korteriomandite kinnistute numbrid). Eelnõuga kavandatud täiendused täpsustavad tehniliselt, missuguseid andmeid konkreetselt on vaja töötlemiseks seostada.

Kinnistusraamat ja ADS-i infosüsteem vahetavad korteriomandite seosandmeid juba mitu aastat, kuid need andmed on määruses nr 103 täpsemalt kindlaks määramata. Seega on vaja need fikseerida ning teha vajaduse korral mõningaid tehnilisi täiendusi andmekogudes. Andmekogude andmete riskasutamiseks on vaja seostada ADS-i infosüsteemis olevad hooneosad (tavaliselt on need ehitisregistris olevad korterid) ja kinnistusraamatus oleva korteriomandi nn seosaadress. Seosaadress on täpsemalt eriomandi eseme number või muu tähis ehk tähistus plaanil. Seos on vajalik, sest tähistus plaanil ei lange alati kokku korteri tegeliku, hetkel kehtiva numbriga aadressiandmete mõttes. Kuigi enamik tarbijaid eeldavad, et kinnistusraamatus olev korteri tähis on sama mis hooneosa number ADS-i infosüsteemis, ei ole see tegelikkuses alati paraku nii. Nimelt jääb kinnistusraamatusse tähistus plaanil muutmata kujul vastavalt esmasele kinnistamiskandele, kuid aja jooksul võidakse hoones korterite numbreid (need on ADS-is hooneosa numbrid) muuta. Korterinumbrite muudatusi kinnistusraamatu kandes ei kajastata, küll aga saab korterinumbri teada ADS-i seosandmetest, mille ajakohasena hoidmiseks ongi eelnõukohane ADS-i määrus vajalik.

Erinevate riiklike registrite koostoime tagamiseks (seoses aadressiandmetega) on vajalik pidev arendustegevus ja koostöö eri registripidajate vahel, et tagada parim andmekvaliteet ja võimalikult väike töökoormus nii kohalikes omavalitsustes kui ka riigiasutustes. Eelkõige on sellisteks registripidajateks Riigi Infosüsteemi Amet, Siseministeeriumi Infotehnoloogia- ja Arenduskeskus ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne lisakulutusi ega -tulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. juunil 2021. aastal. Määruse kehtestamist ette nägev ruumiandmete seaduse ning korteriomandi- ja korteriühistuseaduse muutmise seadus (eelnõuna 196 SE) jõustus 2020. aasta 1. detsembril.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon.

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi kaudu kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, Justiitsministeeriumile, Siseministeeriumile ja Riigikantseleile, Andmekaitse Inspeksioonile ning arvamuse avaldamiseks Eesti Linnade ja Valdade Liidule.